

Згідно з законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність» договір суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності з іноземним контрагентом має укладатися українською мовою та мовою іншої сторони. У результаті, зовнішньоекономічний контракт постає як полімовний текст.

Для того щоб максимально досягти консенсусу та сформувавши доступно договір, вироблено низку способів на перевагу вибору мови. Так, крім обов'язкової української, угода може укладатися мовою контрагента, мовою перемовин або мовою інших документів, які беруться до уваги при укладанні договору.

Мовний бар'єр є не стільки лінгвістичним, скільки етнічним питанням, точніше, «лінгво-етнічним». Щоб досягти та формально закріпити домовленості між сторонами, необхідно чітко розуміти положення контракту, які сформульовані специфічною лінгвістичною термінологією, виробленою мовним вживанням як відображенням культури і правом, як проявом та відображенням такої культури, що знаходиться під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників. Зазвичай для подолання бар'єру використовують мовне посередництво, а саме переклад, реферування, анотування, переказ та складання інформаційних довідок.

Таким чином, згідно з чинним українським законодавством щодо зовнішньоекономічної діяльності та мовної політики, зовнішньоекономічний контракт суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності України з іноземною стороною повинен укладатися двома мовами – українською та мовою іншої сторони. Однак питання все ж залишається актуальним, оскільки навряд чи вдасться у найближчий час запровадити єдину мову міжнародного «економічного» спілкування.

*Науковий керівник: Стороженко Л.Г.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 004.422:008 (043.2)

Шеремета О.О.

*Національний університет
«Києво-Могилянська академія», Київ*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОСТОРІ КУЛЬТУРИ

Із початком XXI ст. у культурі дедалі частіше спостерігаються процеси, які науковці називають «третьою фазою», або «третьою історичною революцією». Розвиток людства ділиться на закономірні ступені: доіндустріальне, індустріальне та інформаційне постіндустріальне суспільство.

Зміни, які відбулися у розвитку ІТ у кінці XX ст., можна назвати революційними. Безпрецедентним був їх вплив на розвиток людства у

цілому, що знайшло свій вияв навіть у назві нової ери – «інформаційна». Основними характеристиками цієї доби виступають орієнтація на знання; динамізм соціальних процесів; уявлення про ефективність особистості як про людину, що володіє інформаційно-комунікаційними технологіями. Період становлення інформаційного суспільства співпав з періодом глобалізації. Радикальний характер означених процесів, що торкається першооснови соціальної організації життя людей, не викликає сумнівів. Становлення суспільства на основі інформаційних технологій ознаменувало появу нових соціальних ідей пов'язаних з формуванням нових суспільних ідеалів і культурних цінностей.

У зв'язку з цим звертають на себе увагу дослідження американського вченого Е.Тоффлера. Характеризуючи постіндустріальне інформаційне суспільство, він зазначає, що завтрашній день вимагає не мільйонів поверхово начитаних людей, не лише одержання інформації, а й уміння оперувати нею. Насамперед молодь повинна навчитися ревізувати старі ідеї, модернізувати їх, змінювати себе [1, с. 321].

У понятті інформаційного суспільства існує три головні теорії: технологічна, комунікативна, соцієнтальна.

Технологічна теорія пов'язана із ресурсно-енергетичним, технічним розумінням інформаційних технологій як нового вдосконаленого рівня знаряддевих або «машинних» засобів підвищення продуктивних сил, як різновиду ресурсів. Без інформаційних технологій, на думку французького вченого Ж.Еллюля, не можуть обійтися навіть демократичні держави. Однак, як стверджує науковець, в умовах, коли приймаються рішення та здійснюється керування людьми як операторами технологій, «людина все ще цілком здатна вибирати, вирішувати, змінювати, але завжди в межах технологічної структури та через удосконалення технологій» [2, с. 325].

Комунікативна теорія інформаційного суспільства спирається на концепцію комунікації. Головну роль в успішній реалізації багатогранної і складної системи масових комунікацій відіграють засоби зв'язку в суспільстві, наявна інфраструктура технічних засобів, високі параметри комп'ютеризації та автоматизації. Функціонують і так звані стратегічні комунікації, в яких застосовуються всі елементи систем масової комунікації.

Соцієнтальна теорія інформаційного розвитку орієнтована на удосконалення когнітивної операційності програмних систем із метою розширення їх соціальних функцій (виконання виробничих та управлінських завдань), реорганізації з їх допомогою різних сфер суспільного життя та задоволення основних життєвих потреб людини, на перехід від поліпшення технологічних можливостей як таких до принципово нової форми задоволення соціальних потреб (насамперед в освіті, науці, культурі, охороні здоров'я, туризмі тощо).

Список літератури

1. Пунченко О. П. Цивилизационное измерение истории человечества: [монографія] / О.П. Пунченко. – Одесса: Астропринт, 2013. – 448 с.
2. Тоффлер Е. Третья волна / Е. Тоффлер. – К.: ВД «Всесвіт», 2000. – 480 с.

*Науковий керівник: Стороженко Л.Г.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 82.0:364.122.5 (477)

Хлівнюк К.С.

ДВНЗ «Київський коледж легкої промисловості», Київ

УРБАНІСТИЧНА ТЕМАТИКА У ТВОРАХ В. ПІДМОГИЛЬНОГО ТА Б. НИЖАНКІВСЬКОГО

Українська прозова урбаністика зародилася задовго до появи модернізму. Першими спробами показати місто як носія нового типу відносин, але разом з тим і певного чужого щодо людини і її суті середовища бачимо вже у творах П. Куліша (роман «Чорна рада») та Т. Шевченка (поема «Сон», повість «Художник»). Процес складного співіснування міських та сільських життєформ у прозовій літературі бачимо у творах Панаса Мирного (роман «Повія») та І. Франка (повісті «Борислав сміється», «Перехресні стежки», «Воа constrictor»). Цілком реальним персонажем виступає Київ у романі І. Нечуя-Левицького «Хмари».

В основу свого дослідження ми поклали особливості зображення міста, взаємодії людини та урбанізованого соціуму двома українськими літераторами, представниками інтелектуальної прози, вихованими на кращих зразках європейської класики – В. Підмогильного та Б. Нижанківського. Засвоюючи світовий літературний досвід модерністів, кожен з них по-своєму переосмислив труднощі світоглядного переродження загалом патріархально-селянського українського соціуму та мав свої специфічні завдання відповідно до умов власної літературної діяльності.

Проблематику урбаністичної української літератури аналізували у своїх розвідках В. Агеєва, А. Біла, Л. Кавун, І. Кравченко, С. Павличко, І. Матковська, М. Тарнавський, В. Фоменко.

Валер'ян Підмогильний та Богдан Нижанківський, крім подібності тематики їхніх творів, митці одного покоління, з тою відмінністю, що В. Підмогильний жив і творив у повоєнній Радянській Україні, а Б. Нижанківський працював у Західній Україні (де й написав всі аналізовані тут нами твори), а потім в еміграції. Навіть назви їхніх творів іноді перегукуються: «Собака» В. Підмогильного та «Собака справа» Б. Нижанківського. Роман Підмогильного «Місто» вийшов у 1928 році, а